

2017-32-0150-00028

Skrivelse af 12. oktober 2017 fra Midt- og Vestjyllands Politi

I et større hestehold konstateredes flere magre heste samt 2 heste med kroniske skader på ben.

Rådet udtalte:

Spørgsmål 1:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest 1 (H1) derved været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 1:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega og politiet aflagde besøg d. 15. september 2016 i sigtedes hestehold, der omfattede flere adresser og græsarealer på forskellige adresser.

I en boks stod en mørkebrun hingst (H1). *"Fra døren til boksen kunne man se, at hingstens venstre venstre bagben var hævet fra kode til lidt over hasen, og at hingsten ikke støttede på benet".*
"Hingsten var mager med synlige ribben og manglende muskelfylde på lår. Ved nærmere undersøgelse af hingsten i boksen fandtes det at hævelsen skyldes et sår fra kodeleddet til 5 cm fra haseleddet. Såret var ca. på størrelse med en fodbold og blev dannet af voldsomme mængder granulationsvæv (særlig art af væv, der forekommer under heling af sår, i efterforløbet af betændelse og i forbindelse med nedbrydning af dødt væv). Bagfra kunne man se, at der var atrofi af muskulaturen på lårene især på venstre side". Ifølge Stutteriets behandlingsoptegnelser blev hingsten behandlet d. 13. august 2016 med antibiotikum, og det konstateredes, at såret var mindst 5 uger gammelt på besøgsdagen. Hesten blev aflivet senere samme dag, og venstre bagben blev senere indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU-SUND.

Af sektionsrapporten af 20. december 2016 fremgår, at der ved obduktionen d. 12. december 2016 konstateredes, at der bagerst på venstre bagben fandtes et ca. 17x28 cm stort sår bestående af store mængder granulationsvæv (reparationsvæv) strækkende sig i pibens længde. Indvendigt ved haseleddet fandtes 2 sår målende 1,5x1,5 cm og 1x1 cm, hvori fandtes granulationsvæv. Ingen af sårene havde penetreret til haseleddet. Ved gennemsavning af benet fandtes granulationsvævet at have en tykkelse på ca. 12 cm og at være beliggende mellem den superficielle - (overfladiske) og den dybe bøjesene samt bag den superficielle bøjesene. Endvidere konstateredes tendovaginitis (seneskedebetændelse) i den superficielle bøjesenes seneskede i området bag tarsallemet (haseleddet). Det blev konkluderet, at de observerede forandringer var forenelige med *"kroniske sår med granulationsvævsdannelse, excessiv granulationsvævsdannelse samt tendovaginitis af den superficielle bøjesenes seneskede. Bedømt ud fra omfanget af granulationsvæv og bindevæv vurderes det, at alle læsionerne har en alder på flere uger."*

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at den beskrevne hest på et langt tidligere tidspunkt

burde have været tilset og behandlet af en dyrlæge eventuelt have været aflivet. Oplysningerne i sagsakterne peger på, at hesten ikke har været passende veterinærfagligt behandlet, herunder smertedækket under sygdomsforløbet. Ved undladelse heraf har hesten igennem længere tid (uger) været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 2:

Har hest 1 (H1) efter de foreliggende oplysninger været tilstrækkeligt behandlet og smertedækket under forløbet?

Svar ad 2:

Se svar ad 1.

Spørgsmål 3:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest 2 (H2) derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 3:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 konstaterede en hingst (H2) med en knytnævestor åben absces (byld). Hesten havde et huld under middel med synlige ribben. Det oplystes under besøget, at hesten var kommet til skade i boksen 1 uge forinden, samt at såret blev renses dagligt. Af behandlingsoptegnelserne fremgik imidlertid, at bylden var blevet spaltet d. 12. september 2016, samt at hingsten var vaccineret mod stivkrampe og såret renses dagligt.

På det foreliggende grundlag finder Rådet det ikke muligt med sikkerhed at vurdere, om hesten har været udsat for en grad af uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 4:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest 3 (H3) derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 4:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 konstaterede en hoppe (H3) med tykke bagben. *"Hævelsen var på begge bagben, og var mest udtalt på venstre bagben fra kodeleddet til over haseleddet."* Hesten blev karakteriseret som bjørnefodet med bløde ligamenter omkring kodeleddet på begge bagben. Dens hove var smurt ind i grå salve. Embedsdyrlægen vurderede, at årsagen til hævelsen sandsynligvis var en infektion med efterfølgende lymfangitis (inflammation i lymfekar).

På det foreliggende grundlag finder Rådet det ikke muligt med sikkerhed at vurdere, om hesten har været udsat for en grad af uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 5:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest 4 (H4) derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 5:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 konstaterede en hest (H4), *"med et tørt sår på størrelse med en tennisbold med granulationsvæv, på kodeleddet ved højre bagben. Leddet er hævet og hesten støtter på benet"*.

På det foreliggende grundlag finder Rådet det ikke muligt med sikkerhed at vurdere, om hesten har været udsat for en grad af uforsvarlig behandling.

Spørgsmål 6:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest 5 (H5) derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 6:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 konstaterede *"...en afmagret røde hoppe (H5). Den gik i gik i en boks sammen med 5 andre heste med normalt huld. Den havde manglende muskelfylde på lår. Ribben, rygsøjle og skulderknogler var let synlige under huden..."*. Embedsdyrlægen vurderede, at hesten ikke kunne vedligeholde et passende huld i fællesboksen, men burde tages fra til sikring af optimal fodring og eventuel behandling. Forholdet vurderes til væsentlig ulempe, da hesten ikke kunne vedligeholde en passende huld i fællesboks, og den burde tages fra for at sikre optimalt fodring og evt. behandling.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at hoppen på et tidligere tidspunkt burde have været sikret optimal fodring og eventuel behandling til et normalt huld, hvilket ud fra det foreliggende bedst havde været sket ved opstaldning i enkeltdyrsboks. Ved undladelse heraf har hoppen været udsat for en betydelig grad af angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og fodret under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 7:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har de tre heste ad ”Heste 6” (H6) derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 7:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 i en fællesboks konstaterede ”...en afmagret brun hoppe, en mager brun hoppe og en mager røde hoppe i en boks med 8 andre heste med normale huld. Fælles for de 3 heste var manglende muskelfylde på lår og at ribben, rygsøjle og skulderknogler, var let synlige under huden. Venstre forben var hævet fra albueledet til forknæet på den røde hoppe.”

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at de 3 heste på et tidligere tidspunkt burde have været sikret optimal fodring og eventuel behandling, til normal huld, hvilket ud fra det foreliggende bedst havde været sket ved opstaldning i enkeltdyrs bokse. Ved undladelse heraf har hestene været udsat for en betydelig grad af smerte, lidelse og væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og fodret under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 8:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest 7 (H7) derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 8:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 i en fællesboks konstaterede en hoppe med føl (H7). ”Hoppen var mager... .. Begge bagben var hævet

omkring kodeled og hoppen støttede ikke på det venstre bagben, den blev ikke set i gang. Der var udpræget tegn på bjørnefod (bløde ligamenter) på venstre bagben. Lårpartiet var indfaldent med atrofisk muskulatur.” ”Den havde op knebne bug og synlige ribben”.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at den magre hoppe med hævede bagben og støttehalthed på venstre bagben sammen med sit føl på et langt tidligere tidspunkt burde være flyttet til egen boks, hvor den burde være tilset af dyrlæge med henblik på iværksættelse af støttende og smertestillende behandling, alternativt have været blevet aflivet. Ved undladelse heraf har hoppen været udsat for en betydelig/høj grad af smerte, lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og fodret under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 9:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest 8 (H8) derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 9:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 i en boks konstaterede ”..en mager hoppe (H8) med føl. Knoglestrukturen på hofte- og skulderparti aftegnede sig tydeligt under huden.. Hoppen rejser sig tøvende, føllet drak med det samme, det tyder på at føllet var tørstigt og da hoppen ligger meget ned. Føllet er i behandling for diarre og bronchitis”. Hoppen oplyses, at være 20 år gammel, ligesom det oplyses, at der er lavet speciel foderplan til hoppen. Det fremgår tydeligt af det ledsagende billedmateriale, at hoppen er mager.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at den mælkeydende hoppe på et langt tidligere tidspunkt burde have været tilset af dyrlæge med henblik på udredning og eventuel behandling til sikring af optimalt huld på både hoppe og føl. Ved undladelse heraf har hoppen været udsat for en betydelig/høj grad af lidelse, angst og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder passet og fodret under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 10:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest 9 (H9) derved været udsat for uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 10:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 i en enkeltboks konstaterede ”... en brun hingst (H9). Der var en forbindelse på venstre forknæ fra lige over koden til halvvejs på underarmen, der kunne ses på forbindingen at såret væskede. Hingsten støttede ikke på benet og ud fra forbindings størrelse kunne man vurdere at forknæet var hævet.” Det blev oplyst, at såret gik helt ind til leddet, og at dyrlæge D1 2 timer tidligere havde tilset hesten og anbefalet aflivning, hvilket først blev udført efter at embedsdyrlægerne havde kontaktet dyrlæge D1.

Venstre forben blev indsendt til patoanatomisk undersøgelse på Sektion for Patologi, Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU-SUND. Af sektionsrapporten af 20. december 2016 fremgår, at der ved obduktionen d. 12. december 2016 konstateredes, at der på carpus (forknæled) var i alt 6 sår. I alle sårene fandtes granulationsvæv, der antog en maksimal tykkelse på ca. 0,5 cm. I to af sårene fandtes dertil nydannet bindevæv, der antog en maksimal tykkelse på ca. 2 cm. Ingen af sårene havde penetreret til forknæleddet. Ved sagittal gennemsnit af benet fandtes nydannet bindevæv omkring forknæleddet, der antog en maksimal tykkelse på ca. 2,5 cm. Endvidere fandtes tendovaginitis (seneskedebetændelse) af den superficielle og dybe bøjesenes fælles seneskede og strækkesenens i området omkring forknæleddet. Der blev ikke fundet yderlige forandringer i knogler, led og sener. ”De observerede forandringer er forenelige med kroniske sår med granulationsvævs- og bindevævsnydannelse samt tendovaginitis i den superficielle bøjesene, dybe bøjesene og extensorseneskeder på venstre forben. Bedømt ud fra omfanget af granulationsvæv og bindevæv vurderes det, at alle læsionerne har en alder på flere uger.”

Det oplyses i sagsakterne, at hestens skade var forårsaget af en hegnskade og var ca. 10 dage gammel. Der er ingen oplysninger om medicinsk behandling, herunder smertedækning, under sygdomsforløbet. Lægges dette til grund, finder Rådet, at den beskrevne hest med de kroniske forandringer omkring forknæleddet på et langt tidligere tidspunkt burde have været tilset og behandlet af dyrlæge, alternativt have været aflivet. Ved undladelse heraf har hesten igennem længere tid (uger) været udsat for en høj grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, ligesom den ikke har været behandlet omsorgsfuldt under hensyntagen til dens fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil karakterisere forholdet som mindst groft uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 11:

Har hest 9 efter de foreliggende oplysninger været tilstrækkeligt behandlet og smertedækket under forløbet?

Svar ad 11:

Nej, ud fra de foreliggende oplysninger (herunder bilag 12, behandlingsplan) er hesten (H9) ikke tilset af dyrlæge, behandlet (og herunder smertedækket) i forbindelse med den akutte skade eller i det flere uger lange sygdomsforløb.

Spørgsmål 12:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hingstene ad ”Heste 10” (H10) derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 12:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 konstaterede, at 2 maskinhaller blev anvendt til opstaldning. I en af disse var der indrettet en fællesboks med ca. 33 hingste og en separationsboks med en enkelt hingst. De fleste af hingstene havde sår og ar fra bid på ryggen. I separationsboksen var der en rød hingst med et sår på venstre has. Såret havde fået sårspray.

Der er kun sparsomme oplysninger om ”Heste 10” (H10) i sagsakterne. Oplysningen om, at 33 hingste opstaldes i fællesboks, samt at de fleste hingste har sår og ar efter bid på ryggen, kunne indikere, at opstaldningsforholdene udsætter hingstene for en grad af smerte, lidelse, angst, varigt mén og væsentlig ulempe, men på det foreliggende grundlag finder Rådet det ikke muligt at udtale sig om en eventuel grad af uforsvarlighed.

Spørgsmål 13:

Såfremt ovennævnte lægges til grund, har hest hestene ad ”Heste 11” (H11), derved været udsat for væsentlig ulempe, uforsvarlig behandling, grovere uforsvarlig behandling, eller grovere uforsvarlig behandling med karakter af mishandling?

Svar ad 13:

Det fremgår af embedsdyrlægens erklæring af 7. oktober 2016 samt af det ledsagende billedmateriale, at denne sammen med en kollega under besøget d. 15. september 2016 i den gamle stald på adresse X konstaterede, at stalden var indrettet med to lange gange med bokse på hver side – alle bokse havde faste skillevægge og tremmer mod gangarealet og var velstrøet, og hestene havde adgang til vand. På den første gang var flere af boksene meget mørke med manglende dagslys og dårlig belysning.

Lægges ovennævnte til grund, finder Rådet, at såfremt der opholdt sig heste i bokse, hvor der var

dårlig belysning og manglede dagslys, ville disse have været udsat for en betydelig grad af væsentlig ulempe, ligesom de ikke har været behandlet omsorgsfuldt, herunder huset under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer.

Rådet vil i så fald karakterisere forholdet som uforsvarlig behandling af dyr, jf. dyreværnslovens §§ 1 og 2.

Spørgsmål 14:

Giver sagen i øvrigt Rådet anledning til bemærkninger?

Svar ad 14:

Oplysningerne i sagsakterne peger samlet på, at sigtede gennem længere tid ikke har vist evne eller vilje til at tilvejebringe dyreværnsmæssigt forsvarlige forhold i sit store dyrehold. Dette bør efter Rådets opfattelse føre til overvejelser om, hvorvidt der skal ske helt eller delvis frakendelse af retten til dyrehold, jvf. dyreværnslovens § 29. Anvendelse af § 29 beror imidlertid på en juridisk vurdering, der alene foretages af domstolene.

Afgørelse:

Tiltalte blev straffet med bøde på 140.000 kr.

Tiltalte skulle betale sagens omkostninger.